

Viite

Asia

Kasvinterveystodistusten käsittelyn delegointi Venäjällä on todettu laittomaksi

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	EUR-13; GLO-01; GLO-02; GLO-54; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KEO-12; KPO-05; KPO-06; KPO-07; OIK-33; POL-06; STU-00 EUE; KSL-05; MSK; PET; PIE; VAR KTM; MMM/MEO; SM/UO; SP/BOFIT; VM; VNK; YM; YM/ALO; YM/KVY

Venäjän federaation yleinen syyttäjä uutisoi 8.12.2005, että kasvinterveyshakemusten delegointi on todettu laittomaksi.

Uutisen mukaan kaikkein eniten on rikottu Liittovaltion lakia "Kasvitaranteesta" ja Venäjän federaation hallituksen asetusta n:o 327 "Asetuksen vahvistaminen Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnosta"

Leningradin alueen syyttäjä on esittänyt vastaaville viranomaisille ilmitulleiden rikkomusten poistamista.

Sopimukset yhteistyöstä OOO "Lesnoi Karantinnij Broker" ja OOO "Fort" yritysten kanssa on tiedotteen mukaan lopetettu 3.11.2005.

Oheinen perustuu Venäjän federaation yleisen syyttäjän uutisointiin 8.12.2005 ja Kommersantin uutiseen 9.12.2005 (liitteenä Metsäteollisuus Ry:n tekemä käänös) sekä keskusteluihin viranomaisten, metsäteollisuuden ja Metsäteollisuus Ryn kanssa.

Taustaa

Syyskuun 1 päivästä 2005 alkaen Pietarin paikallinen kasvintarkastusviranomainen (Pietarin ja Leningradin alueen Rosselhoznaďzor) delegoi vientiin menevien puutavaralastien tarvitsemien kasvinterveystodistusten myöntämisen kaupalliselle yritykselle "OOO Lesnoi karantinnij broker". Samalla puunviejien kasvinterveystodistuksen hankintakustannus kolmin- jopa kymmenkertaistui. Myös kasvinterveystodistusten myöntäminen maahantuoduille hedelmille ja vihanneksille delegoitiin Pietarissa elokuussa 2005 yrityksille "OOO Grinvei-Neva" ja "OOO Fort". (ks. myös MOS5041-52)

Venäjän metsäteollisuus ja sen etujärjestöt sekä mm. venäläiset hedelmien ja vihannesten maahantuojat valittivat asiasta Pietarin alueen prokuraattorille, joka siirsi asian käsittelyn Moskovaan Venäjän federaation yleiselle syyttäjälle.

Venäjän federaation yleisen syyttäjän kanta

Venäjän federaation yleinen syyttäjä uutisoi 8.12.2005, että kasvinterveyshakemusten delegointi on todettu laittomaksi. Uutisen mukaan kaikkein eniten on rikottu Liittovaltion lakia ”Kasvikaranteenista” ja Venäjän federaation hallituksen 30.6.2004 päivätyä asetusta n:o 327 ”Asetuksen vahvistaminen Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnosta”. Kyseisellä lainsäädännöllä on määrätty, että kasvinterveystodistusten dokumentaation käsittely ja myöntäminen on ilmaista ja se kuuluu ehdottomasti Venäjän federaation eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon kompetenssiin.

Lisäksi on rikottu Venäjän federaation 22.3.1991 säädettyyn lain n:o 948-1 ”Markkinoilla noudatettavasta kilpailusta ja monopolitoiminnan rajoittamisesta” 7 pykälää, sillä Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinto on siirtänyt valtion valvontaviranomaisille kuuluvat toiminnot ja oikeudet taloudellisesti toimiville yrityksille.

Leningradin alueen syyttäjä on myös tehnyt protestin Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon johtajan asetuksesta 19.8.2005 N 110, jolla on vahvistettu väliaikainen kasvinterveystodistusten dokumentaation myöntämismenettely. Asetus ja asetuksen liite, kuten ne on julkaistu, ylittävät valtuudet.

Seuraamukset

Venäjän federaation yleinen syyttäjän tiedotteen mukaan tarkastuksen tuloksena Leningradin alueen syyttäjä on esittänyt Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnolle, Leningradin oblastien välisen eläinlääkintälaboratoriolle ja Leningradin oblastin valtion agrokemian palvelukeskukselle ilmitulleiden rikkomusten poistamista. Sopimukset ”Leningradin oblastin valtion agrokemian palvelukeskuksen” (argokemiallinen keskus) ja ”Leningradin oblastien välisen eläinlääkintälaboratorion” yhteistyöstä OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” ja OOO ”Fort” yritysten kanssa on tiedotteen mukaan lopetettu 3.11.2005.

Kommersantin (9.12.2005) mukaan entistä eläinlääkintälaboratorion johtajaa Nikolai Petrovia olisi syytetty valtuuksien ylittämisestä. Myös OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” yritystä vastaan olisi nostettu syyte näennäisyrittämisestä.

Kommentti

Kasvinterveystodistusten delegoinnin taustalla lienee ollut Venäjällä yleistynyt tapa ”yksityistää” valtion virastojen toimintoja rahavirtojen kasvattamiseksi ja ohjaamiseksi. Kasvi- ja eläinlääkintäviraston mukaan syy toimintojen delegointiin oli riittämätön budjettirahoitus ja sen seurauksena riittämättömät voimavarat sekä taistelu korruptiota vastaan. Tätä taustaa vasten on syytä epäillä, ettei paluu aikaisempaan käytäntöön kasvinterveystodistusten myöntämisessä todistusten hinnan ja toimitusajan osalta toteudu ainakaan heti. Lisäksi koettu episodi on tuskin viimeinen näytös kasvinterveystodistusten myöntämisen uudelleen organisoimisessa.

LIITTEET

Yksi liite, sähköisesti

Venäjän federaation yleisen syyttäjän antama uutinen 8.12.2005

Leningradin oblastissa on tehty joukko muutoksia Venäjän federaatioon tulevien vaarallisten lastien eläinlääkintätarkastuksen virallisissa sanitaariasiakirjoissa sekä myönnettäessä kasvien terveystodistuksia

Leningradin alueen syyttäjä on tutkinut Venäjän liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusviraston aluehallinnon virkamiesten toiminnan laillisuuden heidän myöntäessään kasvinterveystodistuksia. Syyttäjä tutki myös valtion rajaa koskevan lainsäädännön noudattamista koskien Venäjän alueen turvaamista ja suojaamista ulkovaltioista tulevien ja leviävien saastuttavien eläintautien kulkeutumiselta ja eläinlääkinnällisesti vaarallisten lastien tuontia.

Tutkimusten kuluessa on paljastunut joukko Venäjän federaation lainsäädännön rikkomuksia Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastushallinnon sekä tälle alistettujen liittovaltion valtion virastojen ”Leningradin oblastin valtion agrokemian palvelukeskuksen” (agrokemiallinen keskus) ja ”Leningradin oblastien välisen eläinlääkintälaboratorion” taholta.

On osoitettu, että yllämainitut liittovaltion valtiovirastot ovat tehneet sopimuksia yhteistyöstä OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” ja OOO ”Fort” yritysten kanssa.

Sopimusten mukaan OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” sitoutuu edistämään kasvintarkastukselle kuuluvien karanteeninalaisten tuotteiden, lastien ja materiaalien kasvinterveydellisen tilan määrittämistä ja tekemään ensisijaisen dokumenttitarkastuksen kasvinterveystodistuksia myönnettäessä ja toteuttamaan siihen liittyviä tarkastuksia sekä OOO ”Fort” myös sitoutuu ottamaan eläinlääkintätarkastukselle kuuluvia kokeita ja säilyttämään näytteitä ja tuotenäytteitä ja tässä yhteydessä yksityisillä yrityksillä on oikeus käyttää kolmannen osapuolen palveluja.

Tässä on rikottu Venäjän federaation lain 22.3.1991, n:o 948-1 ”Markkinoilla noudatettavasta kilpailusta ja monopolitoiminnan rajoittamisesta” 7 pykälää, Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinto on siirtänyt valtion valvontaviranomaisille kuuluvat toiminnot ja oikeudet taloudellisesti toimiville yrityksille.

Tarkastuksen tuloksena Leningradin alueen syyttäjä on esittänyt Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnolle, Leningradin oblastien välisen eläinlääkintälaboratoriolle ja Leningradin oblastin valtion agrokemian palvelukeskukselle ilmitulleiden rikkomusten poistamista.

Esitys Leningradin oblastien välisen eläinlääkintälaboratoriossa on hyväksytty. Sopimukset on lopetettu 3.11.2005.

Myös Leningradin alueen syyttäjä on tehnyt protestin Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon johtajan asetuksesta 19.8.2005 N 110, jolla on vahvistettu väliaikainen kasvinterveystodistusten dokumentaation myöntämismenettely. Asetus ja asetuksen liite, kuten ne on julkaistu, ylittävät valtuudet.

Julkaistu menettely säätelee karanteeninalaisten tuotteiden tuontia Venäjän federaation alueelle, tuotteiden siirtämistä sekä tuotteiden vientiä Venäjän federaation rajojen ulkopuolelle.

Tämän lisäksi OOO ”Lesnoi Karantiinj Broker” yritys on ollut välittäjänä yrittäjien ja Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon välillä ja laittomasti kerännyt maksuja yritysten saamasta kasvinterveystodistusten dokumentaatiosta.

Kaikkein eniten on rikottu Liittovaltion lakia ”Kasvikaaranteenista” ja Venäjän federaation hallituksen asetusta n:o 327 30.6.2004 ”Asetuksen vahvistaminen Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnosta”. Kyseisellä lainsäädännöllä on määrätty, että kasvinterveystodistusten dokumentaation käsittely ja myöntäminen on ilmaista ja se kuuluu ehdottomasti Venäjän federaation eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon kompetenssiin.

Venäjän federaation yleinen syyttäjä

Lehti Kommersant kirjoittaa 9.12.2005 verkkosivullaan artikkelissa ”Syyttäjät ottivat itselleen maataloustuotteiden valvonnan välittäjäfirmojen toiminnan vuoksi” mm., että entinen eläinlääkintälaboratorion johtaja Nikolai Petrov on saanut syytteen valtuuksien ylittämistä. Nykyistä laboratorion johtajaa lehti ei ole tavoittanut. Myös OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” yrityksen vuoksi on nostettu syyte näennäisyrittämisestä (rikoslaki pykälä 173). Syyttäjän mukaan OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker”, jonka kautta käytännöllisesti katsoen kaikki karanteeniluvat tehtiin viejien puutavaralle elo- ja syykuussa”, oli perustettu ilman minkäänlaista tarkoitusta harjoittaa yritystoimintaa vaan tarkoituksena oli omaisuusujen kiskominen”. Suoraan sanottuna OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” oli vain välittäjänä kasvintarkastuksen ja viejien välissä – minkäänlaista itsenäistä toimintaa OOO ei harjoittanut vaan ainoastaan keräsi rahat viejiltä.

- - -

Pietarin kaupungin ja Leningradin oblastin Liittovaltion eläinlääkintä- ja kasvintarkastusvalvonnan hallinnon varajohtaja Aleksander Rubanov ilmoitti, että hän ei tiedä mitään syyteiden nostamisesta. Muuten yrittäjät ovat varmoja, että nostetut syytteet eivät helpota tilannetta markkinoilla. ”Meidän on pakko entiseen tapaan joko maksaa rahaa ’Grivneille’ (yksi kolmesta välittäjäfirmasta) saadaksemme nopeasti dokumentit taikka mennä suoraan Rosselhoznađzorin alaisuudessa toimivaan eläinlääkintälaboratorioon ja odottaa eläinlääkintädokumenteja lyhimmissä tapauksissa 25 päivää. Analyysien toimitusaika esimerkiksi kestää 18 päivää näyttöiden ottamisesta” – valittaa OOO ”Frukt Kantri” yrityksen toimitusjohtaja Vitali Demin.

- - -

Muistutamme, että skandaali eläin- ja kasviperäisten tuotteiden tuonnissa kärjistyi syyskuussa, kun Rosselhoznađzorin alaisuudessa toimivat virastot käytännössä katsoen lopettivat suoraan vastaanottamasta hakemuksia koskien tuontilupia ja terveystodistuksia sekä eläinperäisille että kasviperäisille tuotteille. Ilman näitä lupia on mahdotonta kuljettaa lasteja rajan yli. Yrityksiä kehoitettiin kääntymään kaupallisten liikkeiden – OOO ”Fort”, OOO ”Grivnei” ja OOO ”Lesnoi Karantinnij Broker” puoleen, jotka olivat tehneet erityissopimukset eläinlääkintälaboratorion kanssa. Näyttöiden ottamisen lisäksi mainittujen yritysten edustajat alkoivat tyrkyttää lisäpalveluita tuonti- ja vientiyrityksille, jonka tuloksena tuontilupien ja terveystodistusten hinta kasvoi moninkertaiseksi. Esimerkiksi eläinlääkintätodistuksen laatiminen 20 tonnin kontille, josta ennen joutui maksamaan 40\$, kallistui 80 dollariin.

Kommersant 9.12.2005